

Samverkan palliativ vård i Skåne			
Skapad av Emma Jansson, Skånes Kommuner Kristina Vilhelmsson, Region Skåne	Dokumentägare Central tjänstemannaberedning	Typ av dokument Vägledning	
Fastställd av Central tjänstemannaberedning	Fastställd datum 2025-05-14	Giltig t o m 2027-05-14	Reviderad datum

Samverkan palliativ vård i Skåne

Inledning

Dokumentet syftar till att tydliggöra ansvarsförhållanden mellan huvudmän och struktur för samverkan. Målet är en personcentrerad, samordnad och jämlik palliativ vård.

Kompletterande delregionala rutiner kan tas fram utifrån lokala behov och förutsättningar.

Palliativ vård

Palliativ vård är hälso- och sjukvård som ges i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med progressiv, obotlig sjukdom eller skada och innebär beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov samt organiserat stöd till närstående. Palliativ vård är en helhetsvård och inkluderar insatser från flera kompetenser och ofta från flera huvudmän, varför god samverkan är viktig. Samtidigt kan situationen skilja sig åt för patienterna, där en del kan ha en stillsam symtombild och behov medan andra kan ha komplicerade symtom och behov (Nationellt kunskapsstöd för palliativ vård, 2013).

Region Skåne och de skånska kommunerna ska gemensamt tillse att medborgarna tillförsäkras palliativ vård av hög kvalitet och på lika villkor. Nationell vårdplan för palliativ vård (NVP) används som stöd för att på ett personcentrerat sätt identifiera, bedöma och åtgärda en enskild persons palliativa vårdbehov.

Allmän palliativ vård

Allmän palliativ vård ges till patienter vars behov kan tillgodoses av personal med grundläggande kunskap och kompetens i palliativ vård.

Specialiserad palliativ vård

Specialiserad palliativ vård ges till patienter med komplexa symtom och/eller vars livssituation medför särskilda behov. Specialiserade palliativa vårdbehov kan identifieras inom alla vårdnivåer och bedöms efter remiss till den specialiserade palliativa vården i Skåne.

Berörda aktörer

Region Skåne

- **Vårdcentral i Hälsoval Skåne**

Läkare på vårdcentral i Hälsoval Skåne utgör primärt stöd till kommunerna inom allmän palliativ vård.

- **Mobilt team närsjukvård**

Mobilt team närsjukvård är en förstärkning till hälsovalsenheterna för att förhindra oönskade sjukhusinläggningar med tillfälliga insatser för framförallt multisjuka äldre (allmän palliativ vård).

- **Läkarbil Skåne**

Läkarbil Skåne utgör läkarstöd till kommunerna jourtid inom allmän palliativ vård.

- **Specialiserad palliativ vård**

Specialiserad palliativ vård utgörs av palliativa vårdavdelningar, avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) och palliativ mottagning samt palliativt konsultstöd. Verksamheten bemannas med multiprofessionellt team med specialistkompetens inom palliativ vård.

Kommun

- **Kommunal primärvård**

Kommunal primärvård innefattar sjuksköterska dygnet runt samt arbetsterapeut och fysioterapeut på vardagar dagtid.

- **Socialtjänst**

Kommunerna ansvarar för att efter ansökan utreda och efter behov bevilja insatser om stöd och hjälp i daglig livsföring enligt SoL och LSS.

Bedömning av palliativa vårdbehov

När specialiserade palliativa vårdbehov har identifierats på någon vårdnivå ska remiss skrivas till den specialiserade palliativa vården som gör en bedömning av behovet.

Behovet av specialiserad palliativ vård bedöms utifrån:

- symtombild med behov av det specialiserade teamets kompetens. Det kan exempelvis handla om komplex symtomlindring av smärta, illamående, andnöd, oro/ångest eller förvirring/konfusion
- komplex psykosocial situation, hemmavarande barn eller svår existentiell kris
- snabb sjukdomsprogress där komplexa symtom förväntas inom kort

Specialiserad palliativ vård ges på två nivåer:

1. Inskriften i palliativa slutenvård

Patienten är inskriven i den palliativa slutenvården, som då har det medicinska ansvaret dygnet runt vilket innebär att hälsovalsenheten inte är involverad i vården. Vården bedrivs på palliativvårdsavdelning eller inom ramen för ASIH i patientens hem (ordinärt boende eller särskilt boende). Patienten kan vårdas omväxlande på palliativvårdsavdelning och i hemmet utifrån symtombild och social situation.

2. Palliativ öppenvårdsmottagning

Patienten remitteras till specialiserad öppenvårdsmottagning - palliativ mottagning - där patienten får stöd och olika insatser kopplat till palliativa vårdbehov. Hälsovalsenheten har det medicinska ansvaret och utgör primär kontakt för kommunal primärvård.

Ansvarsfördelning

Ansvarsfördelning avseende palliativ vård – vård i livets slutskede sker i enlighet med Avtal om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne (HS-avtalet).

Samverkan mellan huvudmän

En personcentrerad, god och säker vård kräver delaktighet, tydlig kommunikation och ett gemensamt ansvar kring patientens vård. Varje patient har individuella behov som kommun och region behöver samverka kring i samråd med patient och närstående för att tillgodose dess behov.

Samverkansträffar

Återkommande Skåneövergripande samverkansträffar mellan huvudmän i syfte att främja god samverkan anordnas 1–2 gånger per år av representant från Skånes Kommuner och verksamhetsansvarig för Mobila team och specialiserad palliativ vård.

Delregionala samverkansträffar anordnas efter behov och överenskommelse mellan parterna. Verksamheterna uppmuntras till att öka kännedomen om varandras verksamheter genom till exempel studiebesök och auskultationer.

Tjänstemannamöten i samband med SIP

Tjänstemannamöte inför Samordnad individuell plan (SIP) genomförs vid behov i syfte att tydliggöra ansvarsfördelning mellan huvudmän, inklusive kommunikationsvägar och omvårdnadsansvar.

Tjänstemannamöten får endast genomföras med medgivande från patient. Det som sägs på tjänstemannamöten kan komma att justeras i samband med SIP.

Samordnad individuell plan (SIP)

Samordning ska ske via SIP, vilket utgör det gemensamma dokumentet för kommun och region. I detta avseende följs skåneövergripande ["Rutin för arbete med Samordnad individuell plan \(SIP\)"](#).

Kommun Allmän palliativ vård	Vårdcentral i Hälsoval Skåne Mobila team närsjukvård Läkarbil Skåne Allmän palliativ vård	Specialistvård Specialiserad palliativ vård
Identifiera palliativa vårdbehov Behandla allmänna palliativa vårdbehov upp till sjuksköterskenivå	Identifiera palliativa vårdbehov Behandla allmänna palliativa vårdbehov	Identifiera och bedöma specialiserade palliativa vårdbehov Behandla, stödja, utbilda och forska
Vårda – ge omvårdnad – och stödja patient i ordinärt och särskilt boende dygnet runt upp till och med sjuksköterskenivå.	Behandling av patient med allmänna palliativa vårdbehov Identifiera behov av specialiserad palliativ vård Vid behov: kontakt med eller remiss till den specialiserade palliativa vården.	Diagnostik, vård, stöd och behandling av patienter med komplexa palliativa symtom och/eller specialiserad palliativa vårdbehov dygnet runt där allmän palliativ vård inte är tillräcklig. Stöd, råd och utbildning till samtliga vårdaktörer inom palliativ vård
Verksamheten bedrivs i ordinärt och särskilt boende i form av: • kommunal primärvård • hemtjänst	Verksamheten bedrivs som: • mottagningsbesök • digital mottagning • hembesök • telefonrådgivning	Verksamheten bedrivs som: • avancerad sjukvård i hemmet (oberoende av boendeform) • slutenvård på palliativvårdsavdelning • palliativ mottagning • konsultation till den allmänna palliativa vården inom primärvård, slutenvård och kommun. • utbildning/handledning till patienter, anhöriga och personal.